

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

cor humanum per peccata aded depravatum est, ut terrena modo sapiat: verum Deus corda immutare valet, ut omnia propter Christum arbitrentur detrimenta, Phil. 3. vers. 7. cum Assapho dicentes: Quid enim mihi est in caelo &c. Psal. 73. v. 25. 26.

Rogemus igitur Deum, ut largiatur nobis cor *aurapric*, est enim magnus questus, animus cum sua forte contentus. Qui vero divites volunt fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum Diaboli &c. 1. Tim. 6. v. 6. seqq.

III. *Atheismum*, quo multorum corda occupantur, ut non credant, Deum in caelo esse, qui ipsos sustentare possit, licet media non adsint, quae quoad externam speciem requiruntur: hinc ait Servator: Nolite solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? Haec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim Pater vester caelestis, quia his omnibus indigetis.

His verbis vocationis cura, quam Deus cuique demandavit, ne utique prohibetur, pastori enim incumbit cura pro ovibus, Joh. 10. v. 12. & animarum pastori, pro animabus sibi concreditis, Hebr. 13. v. 17.

Magistratus curam gerat subditorum suorum, Rom. 12. v. 8. & Pater familias domesticorum, 1. Tim. 5. v. 8. Sic omnis mechanicus cor suum dabit in consummationem operum, & vigilia sua ornabit imperfectionem, Sir. 39. v. 31. Et ut summam dicam, quilibet dolere tenetur pro peccato suo, Psal. 38. v. 20.

Ejusmodi igitur cura minimè hic interdicitur, sed praepostera illa dubitationis

cura, quae in multis reperitur, ut diligentes quidem sint in vocatione sua, sed disfidunt Deo, semper de futuro se macerantes, & metuentes, ne fame tandem pereant.

Hoc gravissimum peccatum est, quod sedulo cavendum. Vae dissolutis corde, qui non credunt Deo! Sir. 2. v. 14.

Quid vero hi Mammonae servi aliud faciunt, quam quod non credant Deo, imò desperent de Deo? Creatoris enim sui obliviscuntur, qui sine omni ipsorum praeparatione in utero matris mirabiliter eos formavit, pelle & carnibus vestivit, ossibus & nervis compegit, Job. 10. v. 11. Obliviscuntur gratiae & misericordiae ejus, juxta quam Solem suum oriri facit, super bonos & malos, Matth. 5. v. 44. Obliviscuntur manus ejus omnipotentis, quam aperit, implens omne animal beneplacito, Psal. 145. v. 16. Obliviscuntur sui ipsius, quod sine sui cura adoleverint, alias facile colligere possent, eum qui vitam illis dedit, quae ad sustentationem ejus pertinent nec sibi denegaturum. Læatur enim ad benefaciendum nobis, Jer. 32. v. 41.

Sunt igitur, ut omnes gentes, ut Deus Judæis exprobrat, Ezech. 25. v. 8. & licet quandoque facta synaxi utantur, tamen judicium sibi manducant, & bibunt, 1. Cor. 11. v. 20. Sine fide enim impossibile est, placere Deo, Hebr. 11. v. 6.

De Secundo.

SEquitur *Medela*, quae fluit I. *Ex divina providentia*, quae & super volucres & flores extenditur. Hic audimus, Christum Mammonae servos ad volucres ablegare, quas Deus alit, & ad lilia

cam-

campi, quæ præclare exornat, ut discant hinc, quod potius se in divina sua providentiâ descripserit, ne inopia laborent, vel pereant.

Sæpius inculcatur, quomodo Deus sanctos Patriarchas, Abraham, Isaac, & Jacob in annonæ caritate miraculose sustentaverit, Gen. 12. 10. c. 20. v. 14. c. 26. v. 1. c. 42. v. 1. item, quomodo Israelitas Manna cibaverit, & aqua è filice potaverit, Exod. 16. v. 12. nec non quomodo Moses quadraginta dies & noctes sine cibo & potu in solitudine servatus sit, Exod. 34. v. 27. ut Eliæ corvi cibum detulerint, 1. Reg. 17. v. 6, & Daniel in lacu leonum mirabiliter servatus sit, Dan. 6. v. 12.

Verùm caro & sanguis semper habet, quæ regerat. Sunt, qui sic ratiocinantur: Illi sancti fuerunt, quibus Deus beneficia hæc præstitit, intuitu Sanctitatis eorum: ego verò homo peccator sum, nec sanctis his Dei hominibus æquiparari possum. Si ita, ut colligis, Quid verò dicturus es, quod Deus & volucres alit, & quidem abjectos passeris, rapaces accipitres, scæterentes pupas, ingratos cuculos, & venenatos vespertiliones, & id genus alia? Annon horum intuitu illationem Christi disceres, dicens: Quod si Deus aves cæli pascit, nec me deserturus est, quem ad imaginem suam creavit, Gen. 8. v. 26.

Idem flores campi nos docere possunt. Subindè quidem percipimus in concionibus, quod fecerit Deus Protoplastis nostris, Adæ, & uxori ejus tunicas pelliceas, quibus induerit eos, Gen. 3. v. 21. item quod Israelitas in deserto servaverit, ut vestimentum, quo operiti fuerunt, vetustate non defecerit, nec pes subtritus intumuerit,

Deut. 8. v. 4. Verùm quod lilia & scænum agri aded exornet, quæ hodiè sunt, & cras in clibanum mittuntur, id majorem consolationem conciliat. Plus enim sumus, quàm lilia, meliores sumus scæno.

II. Ex divinâ munificentia, ad quam colineat Christus, inquit: Quærite primum Regnum Dei, & justitiam ejus: & hæc omnia adjicientur vobis, nempe cibus & vestitus, & si quæ plura ad sustentationem vitæ corporalis necessaria sunt. Hoc vocat Servator *προσθηκὴν* additamentum, quod parum æstimatur in oculis Dei. Est enim dives in omnes, qui invocant illum, Rom. 10. v. 12. Habetque thesaurum ex omnimodis spiritualibus & corporalibus bonis, nunquam deficientem: sed quò plus largitur, eò plus largiri potest, sicut fons aquarum, cui non deficiunt aquæ, Esa. 58. v. 11. hæc cita altitudo divitiarum est, quam investigare non possumus, Rom. 11. v. 33. Hinc Cyprianus: *Si tu Deo non desis, quid tibi cum Deo deerit? Cum Dei sint omnia, atque habens Deum, habet simul omnia.* Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia, Psal. 84. v. ult.

Quando igitur, ut filii ejus coràm facie illius comparemus, clamantes: Abba Pater, Gal. 4. v. 6. cuilibet particulam suam adjicit; cujus scit indigere ipsum, nec vacuum aliquem dimittit: quoniam pusillum & magnum ipse fecit, & æqualiter cura est illi de omnibus, Sap. 6. v. 8.

III. Ex divina Magnificentia. Quia enim Regnum habet, facile hinc sequitur, quod Rex sit. Utiq; Rex, & quidem Rex Regum, 1. Tim. 6. v. 15. præ multitudine fortitudinis, & roboris, virtutisque ejus, neque unum deficit, Esa. 40. v. 26. Proindè

h h h 3

agno-

agnoscamus eum talem, cum Davide dicentes: Tua est, Domine, magnificentia, & potentia, & gloria, atque victoria, & tibi laus: cuncta enim, quæ in cælo sunt, & in terrâ, tua sunt: tuum, Domine, Regnum, & tu es elevatus, super omnes Principes, 1. Paral. 29. v. 11. 12.

Sicut autem quodlibet Regnum peculiare suas constitutiones habet, ad quas subditi conformare se tenentur: ita etiam hic Rex leges suas habet, quas servari vult. Indicabo tibi & homo, quid sit bonum. Mich. 6. v. 8. iustitia & iudicium est basis solii ejus, Psal. 89. v. 15.

Qui igitur legitimus civis & subditus hujus Regni esse cupit, hanc regulam sequatur, necesse est, Gal. 6. v. 15. & ante omnia fidelis sit Regi suo, ut serviat ei, in decore sancto, Psal. 110. v. 3. Vult enim populum, qui ad exemplum suum componat se, & sanctus sit, ut ipse sanctus est, Lev. 11. v. 44. & sanctimoniam sequatur, sine quâ nemo videbit Dominum, Hebr. 12. v. 14. imò, ejusmodi populum, qui invocet & honorificet se, Psal. 50. v. 15.

Si quis in hoc mundo ad Regia Ministeria adhibetur, pro magna gloria id reputat, sicut & reapse est, hinc Regina Arabiæ beatos deprædicat servos Salomonis, 1. Reg. 10. v. 8.

Quantò magis nos beati dicendi, quod Deus nos fecit populum suum, Psal. 100. v. 2. & per Christum redemit, Tir. 2. v. 14. ut serviamus ei in iustitiâ & sanctitate corâ ipso omnibus diebus vitæ nostræ, Luc. 1. v. 74. *Haic Domino servire, regnare est,* ait Bonaventura. Qui enim fidelis ipsi est usque ad mortem, dabit illi coronam vitæ, Apoc. 2. v. 10.

Fremant igitur gentes, & adsistant Reges terræ, & consultant adversus Dominum & adversus Christum ejus, Psal. 2. v. 1. 2. Hic Rex par ipsis erit resistendo, furor hominum est laus ejus, reliquiis furoris accinget se, Psal. 76. v. 11. idèò facillè nos proteget, si confidamus ipsi adversus omnes injurias, & tandem salvos faciet in Regnum suum cæleste, 2. Tim. 4. v. 18.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regalis, ut sunt

1. *Mammonismum detestare.* Ab hoc Christus ipse nos dehortatur, inquit: Non potestis Deo servire & Mammonæ.

Hoc servitium non modò intelligatur, de crassa illa idololatria, quæ Romanis usitata fuit, qui ex argento peculiarem Deum fecerunt, cui templum consecrarunt, & divinum honorem exhibuerunt, ut Augustinus memorat: sed hæc quoque Mammonæ servitus est, si aurum putes robur tuum, & obrizo dicas, fiducia mea, Job. 31. v. 24. aut divitias terrenas tanti facias, ut Deum propterea despicias, & mandata ejus negligas, quales multi inveniuntur,

1. *In Choro.* Tales sunt, qui implicant se negotiis secularibus, 2. Tim. 2. v. 4. & in avaritiâ verbis fictis de auditoribus negotiantur, 2. Petr. 2. v. 3. dum prophanant Dominum propter pugillum hordei & fragmen panis, Ezech. 13. v. 19. vel planè vendunt, ut Judas, Matth. 26. v. 15.

Hic Mammonismus multas hæreses peperit, donec tandem aureus Papismus invaluit, ubi Maozim colitur auro & argento, & lapide pretioso, rebusq; pretiosis, Dan. 12. v. 38. 39. Fugi-